

gen reeds aan deze materie aandacht gegeven werd, en dat ook positie gekozen is tegen subjectivistische, verbond en kerk ondermijnende geschriften of tendenzen, hetzij deze dan in sympathie met de Buchmanbeweging of anderszins aan den dag treden. Men zal evenwel ons de opmerking niet euvel duiden, dat een enkele uitspraak, uitgegaan van een kerkelijke vergadering, in waarschuwing en vermaan nog wel iets duidelijker had kunnen zijn.

Het gevondene vatten wij in een drietal conclusies samen:

A. wat het genadeverbond zelf betreft:
1. hier mag het volgende geconstateerd:
a. enerzijds is er onder de gereformeerden in overeenstemming met onze confessioneele en liturgische geschriften Gode zij dank, nog een krachtig belijden van de groote waarde en van de heerlijkheid van dit verbond;

b. daarnaast ontbreekt het echter niet aan verschijnselen, die de kracht van dit belijden verzwakken, zooals met name uit sommige sympathie voor de Buchmanbeweging en andere onkerkelijke en niet verbondsmatige praktijken blijkt;

2. tegen de onder 1b. genoemde verschijnselen dient ernstig en blijvend gewaarschuwd te worden.

B. Wat de formuleeringen inzake het genadeverbond aangaat moet worden opgemerkt:

dat reeds bij de interpretatie van uitdrukkingen in confessie en liturgie de gedachten tamelijk ver uiteenloopen;

dat dit in nog sterker mate bij de ontwikkeling van eigen theorieën het geval is;

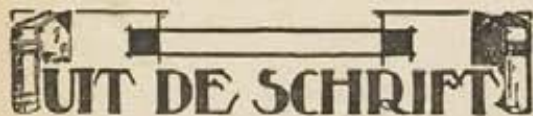
dat er dus ook ten aanzien van dit punt niet van „gangbare leeringen“ kan worden gesproken;

dat daardoor aan de opdracht, door de synode van Amsterdam, aan onderscheiden deputaten verstrekt, ook ten deze de feitelijke grondslag ontbreekt en uitvoering van deze opdracht derhalve niet wel mogelijk gebleken is. Tenminste, zolang men serieus wilde blijven bij het interpreteren van het geruchtmakende Amsterdamsche besluit van 1936.

C. Wat de bespreking van deze punten in de pers betreft, rijst de vraag, of, voorzover deze bespreking de kwestie van supra- en infralapsarisme raakt, de geschriften van enkele jongeren vóór 1936, maar niet minder van de sommige ouderen vóór en ná dien, niet aanleiding geven tot hernieuwing van de opwekking tot voorzichtigheid, welke indertijd van de synode van Utrecht 1905 uitging.

Vatten we alles samen, dan blijkt De Heraut een imaginaire propaganda tegen de „bezwaarden“ te voeren. Zij huldigen geen derde verbondsbeschouwing. De suggestie, als waren er tevoren twee, goed onderscheidbare, is eenvoudig een spotten met de nuchtere feiten.

K. S.

AARDE-CONSISTORIE EN HEMEL-CONSISTORIE.

(ADVENT IN 1945).

En de Engel des HEEREN betuigde aan Jozua: Zoo zegt de HEERE der heirscharen: Indien gij in mijne wegen wandelt en indien gij mijne verordeningen nakomt, dan zult gij en mijn huis besturen en mijne voorhoven bewaken en zal ik u verkeer geven tusschen dezen, die (hier) staan. Zach. 3:7.

Het derde hoofdstuk van Zacharia laat ons zien, hoe rijk het consistorie, de kerkelijke Raad, toch wel is, die daar optreedt na de ballingschap in het gelouterde Israël. De tempel is weer in aanbouw, en de restauratie nadert in dezen haar voltooiing. De hoogepriester Jozua ontvangt door genade weder de priesterlijke volmacht uit de hand des Heeren. En al deze verbondsweldaden — want wat zijn ze ter wereld anders? — teekent de profeet Zacharia in een visioen. God zelf laat ze in dat visioen hem zien. Hij „toont“ in zulk een gezicht zijn profeet den hoogepriester Jozua. De ziener aanschouwt hem, tredend voor den troon Gods met vuile, bezoedelde kleederen. Dat is wat;

een priester, die niet „kosjer“, niet „zuiver“ gekleed is, en die in zulk een deplorabelen toestand dan nog wel treden moet voor den troon van zijn Zender. Hij wordt het hemel-consistorie binnengeleid als beschuldigde; en Satan zelf treedt op als openbaar aanklager tegen hem. Daar staat hij, schamel en bloot, beschaamd en onteerd. Want zóó is hij in zichzelf. Arm en naakt. Hij draagt vuile kleeren: ze zijn een symbool van de schuld van heel het kerk-volk, en ook van heel den clerus, den priesterstand.

Maar in datzelfde visioen aanschouwt de ziener nu het wonder der rechtvaardigmaking om niet. In den Raad van engelen en aartsengelen, vereend met den HEERE der heirscharen, in het hemel-consistorie dus, ontvangt de hoogepriester witte kleeren. Want zijn advocaat was, eer Hij geroepen was, present om vóór den aanklaagde om niet te pleiten. Het is DE Engel des Heeren: Gods eigen Zoon, de Middelaar van het verbond. Kosjere kleeren krijgt nu de priester: de hemel spreekt hem vrij. Wie vuile kleeren draagt, als priester, die heeft geen toegang tot den beneden-tempel, hij kan geen recht van passage krijgen, geen recht van-verkeer, onder het tempeivolk van beneden. Hoe veel te min kon zóó iemand recht van passage krijgen in den tempel van hierboven, in het hemeiconsistorie? Maar zie, nu zijn gewaad weer rein en kosjer is, nu kan hij beneden weer zijn dienst verrichten; hij krijgt zijn permit voor den tempel-hier-beneden.

Maar krijgt hij ook een permit voor den tempel van hierboven? Daar hangt tenslotte alles van af voor een kerk-dienaar. „Wat gij OP AARDE binden zult in 't consistorie van beneden, dat zal IN DEN HEMEL zijn gebonden, in het consistorie van hierboven. Waar het verkeer met het hemeiconsistorie haar niet is toegelaten, daar houdt de kerk op kerk te zijn. Dan wordt ze karikatuur van kerk. Ze „bindt“ dan wel op aarde, maar zonder dat God in Zijn doorlucht hemel-consistorie tevens bindt. O priester, krijgt ge nu met uw kosjere kleeren ook toegang tot den Hemel-Raad? Is uw kosjer kléed een expressie van uw kosjer hart? Is het zegel en teken van de beloften Gods zóó, dat gij die hebt aanvaard met een naar den hemel toegerichten geest? Een van boven gericht geest?

Op die alles beslissende vraag geeft de Heere in het zelfde visioen nu een duidelijk antwoord. Zeker, óók in 't hemel-consistorie kan de priester vrijen toegang krijgen. Hij heeft ook daar zijn recht van passage. Ik zal u wandelingen geven, zegt de HEERE, „onder degenen die hier staan“.

Hier, waar is dat?

In den hemel.

Want daar is in het visioen de priester binnengeleid. Satan is er óók binnengeleid, om zijn acte van beschuldiging te lezen; hier is een zitting van den hemel-raad, als in 't boek Job ons wordt geteekend, of ook in 't visioen van dien waren profeet, die eens voor Achabs stoel te twisten had tegen heel een koor van valsche profeten. Maar in dien hemel-raad staan ook de engelen. Derhalve zijn de engelen Gods bedoeld met hen, „die hier staan“. Onder die engelen, die leden van het hemel-consistorie, mag Jozua nu vrij verkeer. Hij mag er in en uit gaan. Bindt hij beneden, men bindt óók boven. De sleutelmacht hier in Jeruzalem door hem geoefend, zal corresponderen met de sleutelmacht-bediening in Gods eigen hemel-consistorie. Dat beteekent dus, dat deze hoogepriester ambtshalve toegang weer verkrijgt tot God en tot Zijn troon. Hij heeft toegang met vrijmoedigheid in 't spreken. Toegang, als hij bidt voor de schapen van de kudde. Toegang, óók als hij bokken wil verbannen zien en afscheiden van de schapen.

Welk een rijke bondsbelofte!

Maar — in alle verbonden zijn twee deelen begrepen. Een belofte. Maar ook een eisch. Ons vers „bevat eene belofte, verbonden aan eene conditie“ (Dr J. Ridderbos).

Welke conditie?

Deze: dat die hoogepriester wandelt in de wegen van zijn God en Heere; dat hij persoonlijk voor zichzelf, en ook ambtelijk voor en met zijn volk en mede-consistorieleden, zich gedraagt naar het aan hem daartoe verstrekt mandaat. En tevens deze, dat hij, wederom in

beide relaties, de hem gestelde verordeningen nakomt, zijn ambtsplicht trouw vervult, en dit van harte doet. De binder moet gebonden zijn, vóór en in zijn ambtelijke daad van binding.

Als die conditie wordt vervuld, en als dus het aarde-consistorie hier beneden stipt zich houdt aan Gods kerken-ordeningen, dan ontvangt het consistorie van beneden in heel zijn tempelwacht en tempel-dienst en tempel-zuivering toegang tot den troon, tot 't consistorie van hierboven.

Indien echter die conditie niet wordt nageleefd, en dus de handelingen van het aarde-consistorie bewezen worden te strijden tegen de Schrift (de beschrijving van de wegen des Heeren) en tegen de kerken-ordening (de Schrift-conforme omschrijving van den ambtsplicht), dan zal tusschen aarde-consistorie en hemel-consistorie de breuk opnieuw geslagen zijn. Dan zal Jozua beneden wel „binden“, maar hierboven wordt dat niet gebonden. En zijn gebeden zullen alsdan ijdel zijn. De Heilige Geest zal dan niet als Repraesentant van 't Hemel-consistorie de voorzitter zijn in de zittingen van 't aarde-consistorie.

Wie is tot deze dingen bekwaam?

Niemand.

Ook niet deze Jozua.

Maar daarom is het zijn vertroosting, en ook die van ons allen, dat DE Engel des Heeren, de eeuwige Zoon van God, hier zelf is aangetreden als de Advocaat, de Pleitbezorger, de Goël van den hoogepriester Jozua. Die Zoon van God komt eenmaal in het vleesch. Hij zal dan zelf ook Jozua weer heeten, Jezus van Nazareth. En als zoodanig zal Hij de conditie van daareven heel en al vervullen. Zonder eenig gebrek. Uit den beteren Jozua, den Pleiter en Verzoener, en den Middelaar, die thans in 't Hemeiconsistorie toegelaten is nadat Hij op den éenen heilsdag (van vs 9) de schuld van kerk en clerus heelemaal heeft weg-gedaan, ontvangt de mindere Jozua genade voor genade. De Meerdere Jozua, de hoogste Priester, is naar recht Gods troonzaal binnengetreden.

Maar o, indien zelfs een belofte, afgelegd vóór 't hemel-koor in de directe aanspraak van een profetisch visioen, niet anders dan belofte-met-conditie wezen wil, och arme, hoe zou 't dan anders kunnen zijn met die beloften, die wij heden krijgen in het bonds-woord en in 't bondsteeken, het sacrament, van 't huidig aarde-consistorie?

Indien de Heere dezen Jozua met zijn genooten tot geloof en tot bekeering heeft gewekt, zelfs hem, door alzóó tot hem te spreken, zou Hij 't niet veel meer ons zóó doen, ons gauwgerusten? Indien aan 't overblijfsel na de ballingschap Gods woord van-wet aldus, dat is, MET deze conditie, in het hart geschreven wordt (naar Jeremia 31), zou het dan niet veel meer ons, in 't Nieuw Verbond, alzóó vergaan? De in het hart geschreven onderwijzing („wel“) is: een belofte-met-conditie.

Geloof het vrij, — door de „spanning“ van deze belofte-met-conditie voedt God nog steeds de kerk op. De kerk en haar consistorie, haar kerkeraad, haar classis, haar synode. Ook deze heeft te leven in 't-geloof, dat is, ze heeft in ELK VAN HAAR BESLUITEN een GELOOFS-ACTE te voltrekken; ze heeft bewust al het beslotene te „NEMEN uit“ de volheid van den meerderen Jozua. Ze moet daarin niet minder dan genadeschatten van het Evangelie juichend durven groeten. Ze moet daar luid-op voor te danken weten. Ze moet voor Gabriël en Michaël durven betuigen: onze binding, onze schorsing, onze afzetting, heah, die hebt gij meê-verricht, we zullen 't roepen van de daken; en wee hem, die die groote hemel-daden camoufleert. Hij werpt een deksel mede over u, gij engelen van God.

Waar 't zoo NIET is, daar is de kerk veroordeeld. Ze krijgt haar vuile kleeren dan weer aan. Direct. En ieder, die haar bindingen en schorsingen niet ernstig neemt, trekt zelf haar 't vuile kleed weer aan. Als zij ze zélf niet ernstig neemt, trekt zij ZICHZELF de vuile kleeren aan.

Die zelf-bevlekking is de zonde van een kerk, die haar besluiten niet publiek herroept en toch ook niet ze waagt te roemen als genade-wonderen van 't hemel-consistorie door het medium van 't aarde-consistorie. En wie in

zoo'n k...
haaf...
Raad N...
WEL d...
kleed z...
gaat, h...
diep be...
den", of...
heeft. H...
verwart...
ren met...
weet n...
haar in...
staat in...
Want

POP...
SCH...

Vereen...
op de

Toen h...
openbaar...
voor mer...
dagen. W...
niet, dat...
juist in z...
latere sch...
Wel zo...
genade, c...
nu heel...
nóg geva...
loakt. We...
Sikkel...
alleen we...
daan. Ho...
ben, miss...
dat we e...
de Geest...
nieuw me...
schappelij...
nagig ver...
en van de...
en philosoc...
der A. Ja...
Daarom...
omdat ze...
— waar d...
aan wat v...
vaar.

Intussch...
een vloek...
eerste, di...
is begonn...
genoemde...
inzien op...
der kerk...
van den...
Ook de...
weer mis...
winst in...
goede, da...
ten aanz...
achteloos...
geslacht...
als hoog...
einde vo...
nen doors...
Het gez...
kracht ba...
afgebroken...
En ziet...
schouwen...
Het Ko...
aangerand...
Een ont...
Woords a...
een ethisc...
En nóg...
Hij schr...
banden in...
juicht, ka...
merd zijn...
verlieten...
ieken weg...
in overest...
en kerken...
gaan ze n...
Daarom...
te doen w...
van allen...
dienen na...
Ik zeg:

Want de...
Ze komt e...
de hereen...
slag van...
Vrijmaking...
wil haar...
Daarom...
veel anda...
met zulke...
willen wer...
ren. Dat k...
aan het ar...
is het w...
is het w...